

Tuntosarvi

Suomen Kuurosokeat ry:n järjestö- ja jäsenlehti
2/2024

Näytelmä Frans Leijonista

Periksiantamaton Mirva

Sisältö

Pääkirjoitus: "Itsenäisen Suomen itsenäinen yhdistys"	3
Kauppatori - herkkuja ja kokemuksia	4
Frans-näytelmä valaisee kuurosokean elämää	8
Lyhyesti Frans Leijonista	11
Puheenjohtajan palsta	12
Periksiantamaton Mirva	14
Yle Viittomakieliset uutiset 30 vuotta	17
Kolumni: Liikutaan!	18
Helmikuu on kuntokuu!	19
Uusi työntekijä Mervi Lintunen	20
Kela-taksin palveluntuottajat jatkavat vuosina 2024–2025	21
Poimintoja pohjoismaisten kuurosokeiden järjestöjen uutisista	22
Levällisiä pimeässä	23
Paikka auki -työpaikka: Järjestöavustaja	25
Ilmoitukset	26

Etukansi: Keväällä on useita Frans Leijon -näytelmiä. Lue juttu sivulta 8. Kuva: Mikael Sundberg.

Takakansi: Tue toimintaamme. Maton kutomista, neulomista ja kuntopyöräilyä kuntosalilla. Kuvat: Suomen Kuurosokeat ry:n kuva-arkisto.

Tuntosarvi

50. vuosikerta
ISSN 2490-1695

Julkaisija

Suomen Kuurosokeat ry

Levikki

500

Toimitus

Päätoimittaja ja taitto Anne Metsäpuro
Sisällöntuottaja Jaakko Evonen
p. 040 753 2026
viestinta@kuurosokeat.fi

Vuosikerran hinta

Vuosikerta 30 euroa. Suomen Kuurosokeat ry:n jäsenille ilmainen. Yhdeksän numeroa vuodessa printtilehtenä, piste-kirjoituksella, Daisy-äänilehtenä, sähköisenä Luetus-ohjelmassa ja pdf-näköislehtenä verkossa.

Mainosten hinnat

puoli sivua 140 euroa
2 x 1/2 palstaa 70 euroa
1 palsta 60 euroa
1/2 palstaa 35 euroa
1/4 palsta 20 euroa

Tilaukset ja osoitteenmuutokset

Suomen Kuurosokeat ry,
Insinöörinkatu 10, 33720 Tampere.
s-posti:
osoitteenmuutos@kuurosokeat.fi

Toimiston aukioloaika

ma–pe klo 9.00–15.00

Painopaikka

Viestipaino Oy, Tampere

Toimituksella on oikeus käyttää lehden juttuja yhdistyksen internet-sivuilla
www.kuurosokeat.fi.

”Itsenäisen Suomen itsenäinen yhdistys”

Uudenvuodenpuheessaan presidentti **Sauli Niinistö** otti voimakkaasti kantaa maailman tilanteeseen ja totesi: ”Parempaan on päästävä.”

Tämä herätti ajatuksia. Vaikka maailma muuttuu nopeasti, tarvitsemme toisiamme. Vanhan hyvän ajan muistot yhteisistä tapahtumista ja juhlista lämmittävät mieltä. Nykyaika on muuttunut entistä yksinäisemmäksi, ja kaikilla tuntuu olevan kiire jonkin. Parempaan pääsemiseksi yksi tärkeä asia on kohdata toisiamme ja palauttaa takaisin vanhat hyvät kohtaamiset. Olipa se sitten kerhotoimintaa, koulutusta, teemapäiviä tai jotain muuta.

Kuurosokeiden ja kuulonäkövammaisten yhdistyksen tavoitteena on oltava vahva tahtotila ja päättäväisyys edistää asioita. On tärkeää laajentaa toimintaa ja palveluja eri puolille Suomea. Pienenä ja harvaan asuttuna kuurosokeiden ryhmänä toimiminen koko Suomen alueella on haastavaa. Viime vuonna toimintansa käynnistivät Uudenmaan ja Turun kuurosokeiden kerhot. Lisäksi toimintaansa

on aloittamassa uusi Jyväskylän vapaa-ajan kerho. Sekä paikalliset että valtakunnalliset kerhot ovat tärkeitä. Niissä jaetaan merkityksellistä tietoa ja ne kokoavat ihmisiä yhteen.

Tänä vuonna Kalakaverit täyttää 30 vuotta, ja siitä lämpimät onnitteluni. Kerho tekee tärkeää työtä ja pitää yllä hienoa perinnettä.

Järjestökentällä on tapahtunut paljon muutoksia. Rahoituksen saaminen on monimutkaistunut, ja seuraavan kerhon järjestöjen STEA-rahoitusta säädetään vuoden 2027 rahoitushakemuksia varten. On tärkeää muistaa, miksi Suomen Kuurosokeat ry on olemassa: yhdistys on jäseniään varten sekä tuottaa heille tarvittavia palveluita ja toimintaa. Meidän on yhdessä työskenneltävä yhteisen hyvän ylläpitämiseksi ja kehittämiseksi myös yhteiskunnan muuttuessa. Suomen Kuurosokeat ry:n itsenäisen olemassaolon oikeutta on puolustettava kaikkien tahojen toimesta.

Risto Hoikkanen
toiminnanjohtaja ■

Kauppatori - herkkuja ja kokemuksia

Teksti: Riku Virtanen

Kuvat: Riku Virtasen kuva-arkisto

Lapsena minä olin usein äidin mukana Hämeenkyrön torilla, kun hän auttoi torimyyjänä. Kun muutin asumaan Turkuun, aloin tutustumaan mitä torilla voisi tehdä.

Nykyisin Turun kauppatori on vanhalla paikallaan remontin jälkeen. Remontti kesti monta vuotta, kun kaupunki päätti rakentaa torin alle autoille parkkipaikkoja. Torilla tehtiin ensin arkeologisia kaivauksia, joissa löytyi muun muassa kauan sitten kaivoon pudonnut hevonen.

Arkeologien jälkeen ryhtyivät rakennusmiehet töihin, ja kuulemista vaikeuttava jatkuva pauke oli arkipäivää torilla.

Autopaikkojen tarpeellisuus torin alle aiheutti paljon keskustelua turkulaisille, sillä aivan torin reunalla on vanha vajakäytöllä oleva maanalainen parkkihalli. Torimyyjille remontti oli hankalaa aikaa, kun ostajia oli tavallista vähemmän.

Minun oli remontin aikana vaikea hahmottaa kävelyreittejä, kun torille meneminen vaati väliaikaisten rakennustyömaan läpi menevien kävelyreittien käyttöä.

Monipuolinen herkkutarjonta

Torilla on kaikkina vuodenaikoina tarjolla herkkuja. Kun kylmyys alkaa helittämään maaliskuun jälkeen, ilmestyy torille myyntiin monia asioita, kuten vihreää tankoparsaa. Sitä voi nauttia kylmänä salaatissa tai lämpimänä pääruoassa.

Toukokuu on hyvä aika ostaa torilta kukkia, ja äitienpäivä osuu parhaaseen kukkasesonkiin. Tästä muutamaa viikkoa myöhemmin torille saapuvat nauriit, joita etsin tulkin kanssa. Pyydän häntä katsomaan, onko vielä paikalla rumia nauriita. Ne ovatkin vähemmän kauniita, ja siksi niitä myydään edulliseen hintaan. On hyvä muistaa, että ennen perunan tuloa Suomeen me söimme valtavat määrät nauriita.

Toinen alkukesän herkku on raparperi. Torille se saapuu joka vuosi, mutta tavallisiin ruokakauppoihin se tulee harvemmin. Raparperista saa hyviä keittoja ja oivallista mehua.

Puolisoni tulee Vietnamista, jonka ruokakulttuuri on sekoitus aasialaista ja ranskalaista. Tämän vuoksi siellä on tuttua käyttöä paljon yrtejä, kuten

korianteria. Vietnam on riisinviljelymaa, ja käytämme kotona paljon riisiä. Kun varhaisperuna saapuu kauppatorille, jää riisi tauolle.

Varhaisperunaa tulee ensin Ruotsista, ja niitä seuraavat suomalaiset varhaisperunat. Itse kokeilen aina perunat, sillä hyviä ovat pienimmät, peukalon pään kokoiset perunat.

Varhaisperunan kanssa samoihin aikoihin saapuvat avomaakurkut. Välillä näkee, että tavallinen kurkku on kalliimpaa kuin nämä usein lyhyet ja ohuet minikurkut. Olen vasta muutama vuosi sitten oppinut tuntemaan avomaakurkut.

Kesäkuun edetessä käyn torilla useita kertoja viikossa. Torimyyjät tuntevat minut, ja he kysyvät Lia-tyttäreni ja opaskoiran kuulumisia. Tori on monille tapaamispaikka; itsekin sovin sinne usein tapaamisen sukulaisten tai ystävien kanssa.

Turun seutu on mansikanviljelyaluetta. Lapsuudessani sainkin syödä mansikoita ja herneitä äitini myyntipisteellä. Polka-lajike, joka on ollut minulle myös tuttu lapsesta lähtien, saapuu torille kesäkuussa. Sitä saadaan parisen viikkoa niin, että viimeisiä eriä myydään heinäkuun alkupuolella. Monivuotinen tehtäväni on ollut tuoda laatikko Polkaa kotiin ja laittaa mansikat pakasterasioihin.

Joulutori Turun kauppatorilla.

Toinen lyhyen aikaa myytävä herkku on Itämeren villilohi. Toisin kuin kivi-Norjan lohi tai kasvatettu kirjolohi, tämä lohi maistuu tasapainoiselta. Kalastajat saavat kalastaa villilohia vain rajoitetun määrän.

Mansikoiden jälkeen torille saapuvat herneet. Niiden kokoa ja pintaa tuntelemalla tietää, onko viljelmillä saatu vettä ja aurinkoa. Kun molempia saa sopivasti, tulee tasapaksuisia ja raikaspintaisia herneitä. Jos on liian kuuma tai kylmä kesä, herneiden pinta muuttuu.

Heinäkuussa saapuvat ensimmäiset sienet torille. Usein sienikauden aloittaa kanttarelli ja heti perässä tulee herkkutatti.

Viime vuosi oli erikoisen hyvä sienivuosi. Jopa vaikeasti löydettäviä sieniä, kuten mustatorvisieniä, oli nyt paljon torilla. Minun tehtäväni on asettaa sieniä sienikuivuriin, ja seuraavana päivänä laittaa ne purkkeihin.

Turku on satamakaupunki, ja täältä on lyhyt matka Ahvenanmaalle ja saaristoon. Meren antimia löytääkin torilta kalakaupasta.

Talven tullen kylmässä ilmassa huomaa hyvin hajuista, mitä vieressä myydään. Kaukaa huomaa muikkujen tuoksun, ja kuten silakkaa, saa tätä pientä kalaa torilla paistettuna.

Turussa on joulun alla erikseen kaksi toria eli kauppatorin joulutori ja Suurtorin joulumarkkinat. Tuomiokirkon

edustan Suurtorin laidalta joka joulujulistetaan joulurauha Suomeen.

Suurtorin joulumarkkinat ovat auki vain viikonloppuisin, kun taas kauppatorin joulutori on auki arkena ja viikonloppuna.

Remontin jälkeen kauppatorin joulutori on muuttunut hienommaksi, ja joulukuussa 2023 siellä oli lapsille uutena karuselli.

Toinen remontin jälkeen havaittava muutos on, että Turun kauppatorille on tullut aiempaa enemmän sirkustaidetta.

Kaupungissa on sirkusalan oppilaitoksia, ja näiden opiskelijat ovat pitäneet toriesityksiä, kuten akrobatiaa. Sen kuvailu on tulkille haastavaa työtä.

Torilla on mukava istahtaa ja nauttia kupillinen kahvia. Kesäaikana torilla on lähistöllä toimivan italialaisen jäätelökahvilan kioski, josta voi kahvikupin seuraksi ostaa jäätelöä.

Toisin kuin vuosia sitten, nykyisin torilla harvoin saa ilmaiseksi maistaa herkkuja. Vaalien alla tähän tulee muutos. Poliitikkaan haluavat vaaliedokkaat tulevat torille, ja he haluavat ihmisten olevan kiinnostuneita politiikasta.

Kuitenkin ihmisille on tärkeää heidän oma vatsansa. Jos poliitikko haluaa herättää paljon kiinnostusta, hänellä pitää olla jotain tarjottavaa ihmisille.

Siksi vaalien aikaan torilla on ilmaista makkaraa, hernekeittoa ja kahvia. Joskus poliitikko on saanut paikalle muusikon, joka laulaa torikansalle tunnelmaa.

Kauppatorilta on parin minuutin kävelymatkan päässä kauppahalli. Sekin on muutama vuosi sitten remontoitu. Toisin kuin kauppatorilla, kauppahallissa myydään lihaa. Siellä on myös runsaasti ravintoloita ja leipomoita.

Tule herkuttelemaan ja kokemaan kauppatori! ■

Turun kauppatori

Kauppatori sijaitsee kaupungin ydinkeskustassa. Se remontoitiin täysin, sillä torin alle rakennettiin toriparkki.

Vuonna 2023 torille valmistui remontin yhteydessä pelialue. Siellä voi pelata ulkopelejä, kuten pingistä, pöytäjalkapalloa ja shakkia. Pelialue on avoinna ympäri vuoden. Pelivälineitä voi kysyä torivalvojlta. Lisäksi torilla on paljon erilaisia kauppiaita.

Joulutorilla oli lapsille uututena karuselli.

Frans-näytelmä valaisee kuurosokean elämää

Teksti: Jaakko Evonen
Kuva: Mikael Sundberg

Suomalaisesta kuurosokeasta **Frans Leijonista** (1879–1947) ilmestyy näytelmä tänä keväänä. Näytelmässä käydään läpi Leijonin elämää ja tuodaan esille muutenkin kuurosokeiden kulttuuria. Mutta miten projekti sai aikanaan alkunsa?

Teatteri Totin teatterijohtaja **Marita S. Barber** kertoo, että alun perin ideana oli tehdä näytelmä **Helen Kelle-ristä**. Sitten hän kuitenkin kuuli Frans

Leijonista ja kiinnostui hänen elämänvaiheistaan. Innostajana toimi Kuuromykkäin Liiton julkaisu Frans Leijonista vuodelta 1934.

- Haluan ehdottomasti tuoda hänen tarinansa esille koko maailmalle, ja me suomalaiset saamme olla ylpeitä Frans Leijonista, miten hän oli selviytynyt elämässään 1900-luvun Suomessa, toteaa Barber.

Taustatyötä Ruotsissa ja Suomessa

Barberin mukaan valmistelutyöt alkoivat muutama vuosi sitten. Alkuperäisestä ruotsinkielisestä käsikirjoituksesta vastasi kuurosokea **Sarah Remgren** Ruotsista. Suomenkielinen käännös, johon Teatteri Totti sai Maailman näyttämölle -avustusta, oli **Tit-tamari Marttisen** käsialaa. Tämän lisäksi työryhmä oli yhteydessä **Anita Hellöreniin**, jonka sukua eli aikanaan Pietarsaareissa Fransin kanssa.

-Ohjaajana osallistuin viime vuonna kuurosokeiden koulutuksiin ja tutustuin Fransin olinpaikkoihin, kuten Pietarsaareen ja Turkuun, Barber lisää.

Yhteistyötä on tehty myös Kuurojen Liiton kielineuvojien kanssa. Barberin mukaan etenkin vanhaan suomenruotsalaiseen viittomakieleen on hattu perehtyä.

Uusi askel Teatteri Totille

Frans-näytelmä on ensimmäinen tuotanto Teatteri Totissa, jossa teemanä on kuurosokeus. Näytelmällä pyritäänkin lisäämään tietoisuutta kuurosokeuden erityispiirteistä.

-Kuurosokeuden tietoisuuden puuttuminen tekisi yhteiskunnasta köyhemmän, sillä se rikastuttaa ymmärrystämme elämän tarkoituksellisesta ja vahvistaa osallistumista avoimeksi kaikille.

-Toivon, että näytelmä tuo mukanaan hyödyllistä uutta tietoisuutta ja

ajatuksia, jolla edistetään oikeudenmukaista palvelua yhteiskunnassamme, toteaa Barber.

Hän toivoo myös, että yleisöä osallistuisi paneelikeskusteluun, joka järjestetään Ala-Malmin esityksen jälkeen (katso tarkemmin esitysajat jutun jälkeen). Paneelikeskustelu toteutetaan yhteistyössä Suomen Kuurosokeat ry:n ja Finlandssvenska teckenspråkiga r.f.:n kanssa.

Barber kiittelee taustatietoja projektiin antaneita tahoja. Kiitosta saavat esimerkiksi hänen ystävänsä **Tuija Mustonen** kuurosokeiden maailmaan tutustuttamisesta, Suomen Kuurosokeat ry:n toiminnanjohtaja **Risto Hoikkanen** kuurosokean kulttuurin ja tapojen esittelystä sekä johtava kommunikaatioasiantuntija **Riitta Lahtinen** kuurosokeiden kommunikaatiomenetelmien kertomisesta. Barber odottaa myös innolla yhteistyötä näyttelijä **Aki Pirkolan** kanssa, joka on osallistunut Teatteri Totin teatteripajoihin.

Ensimmäinen näytelmä Pirkolalle

Frans Leijonin pääroolia esittää Aki Pirkola. Näytelmä on hänelle Teatteri Totissa ensimmäinen. Mukana toiminnassa hän on ollut kaksi vuotta. Pirkola on itse viittomakielinen kuuro, jolla on Usherin oireyhtymä.

Pirkola kertoo, että hän kuuli muutama vuosi sitten näytelmästä Marita S. Barberilta.

-Hän kysyi, kiinnostaisiko minua lähteä mukaan. Jäin miettimään muutamaksi päiväksi, koska minulla ei ollut näytelmätyön kokemusta.

Lopulta hän päätti osallistua projektiin. Yhtenä syynä on, että hän haluaa tuoda kuurosokeutta esille teatterin kautta.

-Haluan osoittaa yleisölle, että kuurosokeat pystyvät näyttämään missä tahansa.

-Minua jännittää tosi kovasti. Olen odottanut tätä jo kaksi vuotta. Upeaa, että me näytämme tätä (näytelmää) maailmalle, lisää Pirkola lopuksi.

Eesityksen tiedot

Kesto: 1 tunti (ilman välitaukoa)

Eesityksen kieli: Suomenruotsalainen viittomakieli, puhetulkataan suomeksi

Esiintyjät: Aki Pirkola ja Mette Marquardsen

Käsikirjoituksen sovitus ja ohjaus: Marita S. Barber

Käsikirjoitus: Sarah Remgren

Lavastus: Debbie Z.Rennie

Puvustus: Christina Yalcin

Maskeeraus: Anna Olofson

Valaistus: Jörgen Haimanas

Dramaturgi: Alexander Charlamov

Käsikirjoituksen suomennos: Tittamari Marttinen

Viittomakielille käännöskonsultit: Janne Kankkonen ja Tomas Uusimäki

Kuurosokeus asiantuntija: Tuija Mustonen

Grafiikka: Jonas Kemppi

Kiitokset:

Anita Hellöre
Jakobstad dövas förenings r.f.
Suomen Kuurosokeat ry
Risto Hoikkanen
Heli Ruppenen
Finlandssvenska teckenspråkiga r.f.
Kurojen liitto ry
Liisa Kauppinen

Yhteistuotanto: Teatteri Totin ja Riksteatern Crea 2023

Eesitykset keväällä 2024:

Svenska Teatern, Helsinki
5.4. klo 19:00
6.4. klo 15:00/19:00

Åbo Svenska Teatern, Turku
8.4. klo 18:00

Kulttuurikeskus, Muurame
10.4. klo 18:00

Malmintalo, Helsinki
12.4. klo 15:00/19:00

Teatteri Vanha Juko, Lahti
15.4. klo 18:00

<https://teatteritotti.com/frans/> ■

Lyhyesti Frans Leijonista

Frans Sofianpoika Leijon syntyi 19.12.1878 Ylänen Kirkonkylässä äitinsä **Sofian** esikoisena. Sofian vanhemmat olivat **Juho Matinpoika Leijon** (1825-1906) ja **Serafia Vilhelmina Fredrikintytär Sjöholm** (1834-1922). Sofialla oli kuusi sisarusta, joista aikuisiksi eli kolme.

Frans mainitaan kirkonkirjoissa "kuuro ja sokea" isorokon sairastamisen jälkeen. Äiti Sofia oli töissä piikana Yläneen Huvituksen talossa. Hän meni naimisiin samassa talossa renkinä olleen **Matti Matinpoika Roosin** kanssa 12.2.1882. He saivat yhdeksän yhteistä lasta. Perhe muutti 1899 Maariaan, jossa Sofia kuoli 4.6.1900.

Matti Roos meni uudelleen naimisiin **Venla Maria Lindholmin** kanssa 1904. Perhe muutti nimensä 1906 ja otti käyttöön nimen Salmi. Isäpuoli muutti vaimonsa kanssa 1907 Turkuun.

Frans lähetettiin kuurojen kouluun Pietarsaareen 1889. Fransin lähtöön vaikutti vapaaherra **Robert Jägerhorn**, jolle hänen isäpuolensa oli tehnyt töitä. Jägerhorn tunsu Pietarsaarella isänsä perustaman kuurojen koulun johtaja **Anna Heikelin** (1838-1907) ja oli vakuuttunut siitä, että Fransista tämän ohjauksessa kehittyisi kunnan mies. Hän lähetti Fransin oman palvelijansa saattamana Pietarsaareen.

Koululla toimi hoitajana **Maja Greta Björklund** (s. 1853, k. en tiedä), josta

tuli erittäin läheinen Fransin kanssa. Maja meni naimisiin ja muutti jonkin matkan päähän koululta. Frans muutti heille vuokralaiseksi. Hän mm. rakensi tandempyörän kyllästyessään kävelemään koululle.

Opettaja Anna Heikel opetti Fransille kommunikaatiota ja monenlaisia asioita. Alun epäröinnin jälkeen hän mahdollisti sorvauksen opiskelun ja hankki Fransille oman sorvin 1898. Työ onnistuikin niin hyvin, että Frans voitti käsityönäyttelyissä palkintoja erilaisilla töillään. Anna Heikel testamentissaan määräsi rahaston, josta osa käytettiin Frans Leijonin hoidon kustannuksiin.

Ensimmäisen maailmansodan aikaan sotasensuuri oli voimassa. Fransille tuli "sokeiden kirjoituksella" uutisia Ruotsista, joita sensuuri ei osannut lukea, joten hän sai sellaisiakin uutisia mitä Suomessa ei kerrottu. Lähiseudun asukkaat kokoontuivat kuulemaan uutisia Fransilta.

Frans Leijon muutti Pietarsaaresta Kaksikerran kunnassa sijaitsevaan Salmelan kuurojenkotiin 1.10.1939. Siellä hän kuoli 27.6.1947. Hänen hautapaikkansa on Turun Kaksikerran hautausmaalla.

Anne Metsäpuro

Lähteet: Kansalliskirjaston digitoidut lehdet, seurakuntien kirkonkirjat. ■

Puheenjohtajan palsta

Tervehdys hyvä lukija!

Näin on vuosi vaihtunut ja olemme jo helmikuussa! Hallituskin on kokoonnutunut tammikuun lopussa ja järjestäytynyt. Yhdistyksen toiminnat pyörivät täydellä vauhdilla.

Tänä vuonna tulee täyteen 145 vuotta suomalaisen, Varsinais-Suomesta lähtöisin olleen kuurosokean **Frans Leijonin** syntymästä. Tätä on syytä muistaa ja huomioida. Kevään aikana tulee teatteriesitys Frans Leijonin elämästä. Näytelmässä esiintyy **Aki Pirkola**, jonka haastattelun voit lukea tästä lehdestä. Minusta on hienoa, että suomalaisen kuurosokean elämää ja kuurosokeutta tuodaan kaikkien

meidän tietoisuuteemme teatterin keinoin ilmaistuna. Toivottavasti saamme myös **Anita Hellerön** kirjoittaman Frans Leijonin elämäkerran suomenoksen valmiiksi kevään aikana.

Voisimme ottaa Fransin syntymäpäivän yhdeksi juhlapäiväksi yhdistyksessä. Päivä osuu joulukuun 19. päivälle. Huomioitavaa on, että lähteissä on kahdenlaista tietoa hänen syntymäpäivästään. Minusta voisimme miettiä, että voisiko Kuurosokeiden Toimintakeskuksen VTS Ristontalon monitoimisalini nimetä Frans-saliksi? Siellä pidetään paljon juhlia ja tilaisuuksia, joten paikan nimeäminen olisi kunnianosoitus hänelle. Tälläkin hetkellä tilan seinillä on jo valokuvia

Fransista ja hänen tekemistään esi-
neistä.

Kuluvana vuonna tulee täyteen 40 vuotta Kuurosokeiden Toimintakeskuksen perustamisesta ja toiminnan aloittamisesta Tampereen Hervannassa. Paikka on vuosien myötä muodostunut omaksi keitaakseen, jossa niin asukkaat kuin siellä vierailevat voivat nauttia paikan tunnelmasta etenkin kesäisin, mutta miksei myös talvisinkin. Paikan helmiä ovat aistipuutarha ja viihtyisä kesäterassi. Puutarhassa on niin tuoksuja kuin makujakin, joista voi nauttia.

Kuurosokeiden Toimintakeskuksen juhlia vietetään tänä vuonna 19.6. Paikalle kutsutaan kaikki jäsenet, ystävät, vaikuttajia ja median väkeä.

Lehden ilmestymisen aikoihin hallitus kokoontuu pohtimaan yhdistyksen tavoitteita ja strategiaa seuraaville

vuosille. Tavoitteita tulee olla, mutta kukaan meistä ei osaa olla ennustaja, mikä on maailman tai yhteiskunnan tila kolmen tai viiden vuoden kuluttua. Tämä asettaa haasteita ja pohdintaa yhdistyksen hallitukselle. Pitäisikö kysyä, millaisen strategian tekoäly laatisi yhdistykselle?

Tätä kirjoittaessani tammikuun puolessa välin on kunnon talvi, pakkasta riittävästi ja luntakin kivasti, jotta maa pysyy valkoisena. Odottelen mukavaa suojasäätä, jotta pääsisi tekemään lumiukon vaikka "Toimarin" pihalle. Talven taituttua voisimme tehdä yhteisen liikuntatempauksen lähtemällä yhdessä kävelemään, vaikka Hervantaan! Pidetään huolta toisistamme, tehdään yhdessä, eikä jätetä kaveria!

Tervehtien puheenjohtaja
Timo Lehtonen ■

**Kuurosokeiden Toimintakeskuksen
juhlavuoden logo.**

Periksiantamaton Mirva

*Teksti: Anne Metsäpuro ja
Jaakko Evonen*

*Kuvat: Suomen Kuurosokeat ry:n
kuva-arkisto*

Petäjavedellä asuvan **Mirva Strandmanin** kotona eletään perheen arkea, johon kuuluu kaksi lasta ja mies. Lisäksi Mirvalla on vielä kolme lasta aiemmista liitoista. Elämä on välillä kuitenkin sopeutumista, sillä sekä Mirvalla että hänen tyttäriinsä on perinnöllinen, kuulonäkövammaisuutta aiheuttava harvinainen TUBB4B-oireyhtymä. Pojilla tätä sairautta ei ole. Perhe tarvitseekin arjen tueksi erilaisia palveluita ja apuvälineitä.

Palveluverkostosta turvaa töihin

Mirvalla on nykyisin henkilökohtaista apua myönnettynä 110 tuntia. Hakemuksesta hän sai sitä enemmän kuin lain takaama 30 tunnin minimi. Tulkkia hän tarvitsee monissa tilanteissa, kuten ammattillisessa kuntoutuksessa aiempina vuosina ja asioinnissa.

Nykyisin hän työskentelee puhelinyhteyksissä. Kuulonäkövammasta hän kertoi hakiessaan töitä.

-Näkövamma ja kuulovamma eivät ole esteitä työn tekemiselle, vaan ne ovat haasteita. Työssä pystyn hyödyntämään tulkkeja ympäristön kuvailussa.

Mirva harjoittelee pistekirjoitusta Susanna Hannun opastuksella. Mirvan vierellä on viittomakielen tulkki.

Työnantaja miettii, mitä koulutuksia minulle järjestetään, kertoo Mirva.

Lapsillekin hyötyä tukiverkostosta

Tukipalveluita ovat myös saaneet Mirvan lapset. Liikkumista helpottaa kuljetuspalvelu kodin ja päiväkodin välillä. Mirvan mukaan suureksi avuksi ovat olleet Suomen Kuurosokeat ry:n työntekijät.

-Omaishoidon tuesta jouduimme perustelemaan paljon. Suomen Kuurosokeat ry:n kuntoutusohjaaja **Kaisa Surakka** ja palveluasiantuntija **Elina Uusitalo** ovat antaneet apua ja tukea. He auttavat kirjoittamalla lausuntoja, liitteitä ja lisäliitteitä. Viranomaiset kyseenalaistivat, voiko kuulonäkövammaisen vanhempi olla omaishoitaja ja mihin hän käyttää saatavan tuen. Se ei kuulu kenellekään.

Kaisa toimii sekä tyttären että äidin kuntoutusohjaajana ja Elina palveluasiantuntijana. He ovat mukana verkostossa eri näkökulmista, mutta toisiaan täydentäen. Työntekijät ajavat sekä äidin että lapsen oikeuksia.

Tärkeätä on muistaa, että palvelutarpeet voivat muuttua. Tämä koskee Mirva Strandmanin mukaan heidän perheessään lapsia ja aikuisia.

-Lapset kasvavat koko ajan. Niillä on ensi vuonna sitten jo ihan erilaiset tarpeet. Me vanhemmat tarvitsemme myös vanhemmuuden tukemiseen ensi vuonna enemmän ja erilaisia asioita kuin tänä vuonna.

Moniammatillinen tiimi on ollut tärkeä Mirvan **Aune**-tyttären päiväkotijärjestelyjä mietittäessä. Hänelle tehtiin varhaiskasvatussuunnitelma, jota olivat mukana laatimassa vanhemmat, päiväkodin henkilökunta, terapeutit, sosiaalityöntekijä, kuntoutusohjaajat ja avustajat. Kaisa Surakka osallistuu tiimiin Aunen kuntoutusohjaajana. Ryhmän taustatyön avulla päiväkodin henkilökunta sai tietoa tyttären erityistarpeista.

-Aunen tarpeet, apuvälineet kotiin ja päiväkotiin mietitään yhdessä. Tämä tiimi on tukipilari! Ei tarvitse kaikkea yksin miettiä.

-Päiväkodissa on ollut sama avustaja sekä tutut, samat terapeutit. Se auttaa ja edistää kuntoutumista.

Mirvan mielestä palvelut ovat vaikuttaneet arjen sujumiseen positiivisesti.

-Palvelut edesauttavat oman arjen sujumista huomioiden meidän perheemme tarpeet. Erilaiset tukimuodot auttavat myös koko perheen hyvinvointia ja ovat mahdollistaneet yhteiskunnallisen osallistumisen.

Koko perhe on ollut kuntoutuksessa kaksi kertaa lyhyellä aikavälillä. Tässä kohdattiin myös ennakoasenteita eri ammattilaisilta: "Ei kannata hakea, Kela ei myönnä". Mutta kun on kuntoutuksen tarve ja selkeät, konkreettiset tavoitteet, on mahdollista saada kuntoutusta lyhyelläkin aikavälillä uudestaan. Aina kannattaa siis hakea, kun on tarve ja perusteet.

Muutoksia kodin ympäristöön

Mirvan kotiin on haettu ja saatu erilaisia muutostöitä, joilla parannetaan asumisturvallisuutta. Kodin valaistusta on parannettu ja ovesa on kuulo-ammaisten ovikello. Leikkivälineet löytyvät pihan aidatulta alueelta.

-Lapsilla on nyt turvallista leikkiä ulkona, Mirva toteaa.

Aune harjoittelee valkoisen kepin käyttöä.

Muista valitusoikeus!

Joskus palvelupäätös ei ole kuitenkaan mieluinen, vaan siihen on haettava muutosta. Mirva Strandman muistuttaa YK:n vammaissopimuksesta.

-Ei kannata lannistua, vaikka tulisi kielteinen päätös. Kannattaa valittaa, sillä olemme ratifioineet Suomessa YK:n vammaissopimuksen. Siihen liittyen (vammaisilla) on oikeuksia, joita pitää noudattaa. Sosiaalipuolella ei aina tiedetä sen olemassaolosta.

-Edesauttaa, jos itse ottaa selvää (palveluista) ja tietää mitä hakee. Vammaispalveluopas kannattaa ehdottomasti lukea!

-Itse kun olen ollut lapsesta saakka vammainen, niin tiedän palveluista.

Eroon ennakkoluuloista

Mirva Strandmanin mielestä kuurosokeuteen liittyy ennakkoluuloja. Esimerkiksi uusi tuttavuus ei välttämättä tiedä toisen osapuolen olevan kuurosokea tai hän ei ole tavannut aiemmin kuurosokeita. Tällaisia tilanteita varten Mirvalla on neuvo.

-Korosta omaa itsekuvaasi, ole avoin. Kerro omista tarpeistasi. Sinä olet oman itsesi asiantuntija. Ja mieti, millä tavalla haluat elää. ■

Yle Viittomakieliset uutiset 30 vuotta

Ylen Viittomakielisiä uutisia on tehty 30 vuotta, tiedottaa Yle. Juhlallisuuksia vietettiin 10. tammikuuta.

"Saavutamme päivittäin yleisömmme erittäin hyvin ja saamme kiitosta sekä kuuroilta että heidän läheisiltään. Yle Uutiset viittomakielellä toteuttaa tärkeää tehtävää ja on olennainen osa julkista palveluamme", toteaa Ylen erityisuutisten vastaava tuottaja **Marko Krapu**.

"On mahtavaa tehdä työtä vähemmistön kielellä. Olen saanut valtavasti positiivista palautetta jopa valtaenemmistöltä. Alussa ajattelimme, että viittomakieliset uutiset palvelisivat pelkästään viittomakielisiä. Iloiseksi yllätykseksemme myös valtayleisö on ottanut uutiset haltuun ja seuraa kiinnostuneina kuurojen maailman uutisia", iloitsee uutisankkuri **Thomas Sandholm**. Hän oli mukana uutisankkurina myös 30 vuotta sitten ensimmäisessä lähetyksessä.

Kuva: Tiina Jutila / Yle ■

Ylen viittomakielisten uutisten ankkurit Mikaela Tillander ja Thomas Sandholm.

Kolumni: Liikutaan!

Ihminen on luotu liikkumaan. Siksi meillä on kädet ja jalat. Jotta elimistömme toimisi niin kuin on tarkoitus, pitäisi liikkua riittävästi ja säännöllisesti.

Kaikki tutkimukset kertovat perusliikunnan edistävän terveyttä. Mitä terveempiä olemme, sitä vähemmän tarvitsemme lääkkeitä ja lääkäreiden palveluita. Kannattaisiko siis liikkua?

Liikunta parantaa verenkiertoa, mataltaa verenpainetta, vähentää stressiä, auttaa painon hallinnassa ja pitää mielen virkeänä. Lisäksi liikunnan avulla kehitämme tasapainoa ja edistämme lihasten toimintakykyä.

Puolen tunnin kävely päivittäin riittäisi ylläpitämään perusterveyttä. Jos säännöllinen kävely ei ole kuulunut rutiineihin, kannattaa aloittaa rauhallisilla kävelylenkeillä, joista tulee hyvä olo. Kun elimistö tottuu tähän rytmiin, voi alkaa tehdä välillä reippaampiakin ja pidempiä lenkkejä. Kun sitten viitsisi vielä tehdä pari kolme kevyttä jumpaa viikossa, edistäisi se terveysvaikutusta.

Jumpat voisivat olla pääasiassa venyttelyjä. Yksi helppo lihasvoimaharjoitus voisi olla esimerkiksi tuolilta seisomaan nousu. Pidä kädet rentona sivulla ja istu tuolin etuosassa. Nouse

seisomaan kymmenen kertaa ja muista pitää hartiat ja kädet samalla rentoina.

Riittävä uni on liikunnan ohella erittäin tärkeää. 7–8 tuntia unta yön aikana on tieteellisesti todettu terveyden kannalta tärkeäksi. Yksilöllisiä eroja toki on!

Kun vielä muistamme syödä ja juoda terveellisesti, ovat terveelliset elämäntavat kunnossa.

Miksi minä taas kirjoitan liikunnasta? Siksi, että se on tärkeää oikeasti ja tietysti siksi, että helmikuu on kuntokuu!

Muistakaa liikkua! Pakkasella

lyhyemmät lenkit ja kerrospukeutumisen ovat suositeltavia. Oikein kovilla pakkasilla sisäliikunta on hyvä vaihtoehto, itse suosin keilailua!

Esko-setä

Kirjoittaja harrastaa nykyään liikuntaa keskimäärin kahdeksan tuntia viikossa.

PS. Kaupassa huomasin kyltin "Tästä alle euron hevit". Päässäni lähti soimaan Sleepy Sleepers -yhtyeen

kappale "Hevi tulee, hevi tappaa". Kappaleen kertosäe menee näin: "Kukaan ei soita enää Abbaa, hevi tulee, hevi tappaa". Siis mistä ihmeen hevistä siellä kaupassa oli kyse? Kyse ei ollut heavy musiikista, vaan näköjään joku oli jälleen keksinyt uuden lyhenteen. Olin nimittäin hedelmä- ja vihannekosastolla.

Onhan tuo tietysti huomattavasti lyhyempi teksti kuin "tästä alle eurolla hedelmiä ja vihanneksia". Nämä hevit eivät siis tapa! ■

Helmikuu on kuntokuu!

Taas on aika antaa luille kyytiä! Nyt helmikuussa kohennetaan luuston terveyttä. Kuntokuu.fi julkaisee sivuillaan talviliikuntavinkkejä. Suoritukset voit merkitä kuntokorttiin.

Kun palautat paperisen kuntokortin, osallistut arvontaan. Tässä kampanjan päiviä:

1.2. Kuntokuu-kampanja alkaa! Ensimmäiset merkinnät kuntokorttiin

1.2. klo 17.00–18.45 Liikkumisen rajoitteet ja luuston hyvinvointi -webinaari

5.2. Liikuntavinkki: Talviset apuvälineet liikkumiseen

12.2. Liikuntavinkki: Pulkkamäen rievut

19.2. Liikuntavinkki: Toimistojumpalla pakkasta pakoon

26.2. Liikuntavinkki: Liikkeelle talviseen luontoon

29.2. Viimeiset merkinnät kuntokorttiin! Osallistuaksesi arvontaan lähetä kortti postitse osoitteeseen: Suomen Paralympiakomitea/Kuntokuu, Valimotie 10, 00380 Helsinki.

5.4. Palkinnot arvotaan. Voittajille ilmoitetaan voitosta tekstiviestitse.

www.kuntokuu.fi ■

Uusi työntekijä Mervi Lintunen

1. Kuka olet ja mitä teet?

Olen peruskoulutukseltani yhteiskuntatieteilijä, mutta aikanaan kävin vuoden mittaisen multim mediasuunnittelu- ja koulutuksen. Sen jälkeen olen toiminut paljon tehtävissä, jotka liittyvät ICT-alaan ja julkisiin palveluihin. Olen mm. työskennellyt työllisyyspalveluissa ryhmä- ja yksilöohjaajana sekä ICT-kouluttajana.

Mervi Lintunen. Kuva: Jaakko Evonen

Lisäksi olen hoitanut erilaisiin ohjelmistoihin liittyviä tukitehtäviä sosiaalipalveluissa. Uskon, että tältä pohjalta on hyvä lähteä tuleviin koulutus- ja tukitehtäviin yhdistyksessä. Toki opettelemista riittää, kun kuulo- ja näkövammoihin liittyvät ohjelmistot ja apuvälineet ovat uusia minulle.

Minulla on puoliso ja aikuinen tytär. Olen syntynyt Tampereelta, jossa nyt asun ja siellä on myös työpaikkakin.

2. Pituus ja kengännumero?

Pituus on huppeat 153 senttiä ja kengän koko 37.

3. Parasta yhdistyksessä?

Olen työskennellyt aikaisemminkin kolmannella sektorilla ja koen sen arvoiltaan omakseni. Yleishyödyllisyys ja tukea tarvitsevien auttaminen ovat hienoja lähtökohtia toimintaan. Nyt, kun en vielä ole ehtinyt paljonkaan tutustua yhdistykseen, en osaa tämän tarkemmin sanoa.

Yhteystiedot:

mervi.lintunen@kuurosokeat.fi

puh. 040 5055 719 ■

Kela-taksin palveluntuottajat jatkavat vuosina 2024–2025

Kelan korvaamista taksimatkoista vastaavat palveluntuottajat jatkavat taksipalvelua ainakin seuraavat kaksi vuotta. Vuoden 2024 alusta alkaen Kela-taksia saa ajaa ainoastaan sellainen kuljettaja, joka on saanut koulutuksen erityisryhmien kohtaamiseen.

Kela-taksin palveluntuottajien sopimus Kelan kanssa päättyy vuoden 2024 lopussa. Kela tiedusteli palveluntuottajilta päätöstä optiovuoden (2025) käyttämisestä, ja kaikki sitoutuivat siihen. Kela-taksin palveluista vastaavat siis tutut palveluntuottajat ainakin vuosina 2024–2025.

1.1.2024 alkaen Kela-taksia saa ajaa vain sellainen kuljettaja, joka on saanut koulutuksen erityisryhmien kohtaamiseen. Jatkossa palveluntuottajat välittävät Kelan korvaamia taksimatkoja vain niille kuljettajille, jotka ovat suorittaneet Kelan edellyttämän koulutuksen. Koulutuksen tavoitteena on turvata laadukkaat taksikuljetukset sekä lisätä kuljettajien ymmärrystä erityistä apua tarvitsevien asiakasryhmien palvelusta.

Kela on yhteistyössä palveluntuottajien kanssa kartoittanut koulutusten etenemistä. Joulukuun alkuun mennessä koulutuksen on Traficomien tilaston mukaan suorittanut jo yli 9 000 taksinkuljettajaa. Kaikki Kela-taksien palveluntuottajat ovat sitoutuneet siihen, että koulutuksen suorittaneita taksinkuljettajia on myös ensi vuonna riittävästi jokaisen maakunnan alueella.

Kelan korvaamien matkojen omavastuu säilyy ennallaan vuonna 2024. Asiakas maksaa yhdensuuntaiselta matkaltaan edelleen enintään 25 euroa, ja Kela korvaa sen ylittävät kustannukset. Myös vuosiomavastuu pysyy samana (300 euroa). Kela seuraa vuosiomavastuun täyttymistä ja välittää tiedon Kela-taksien tilausvälitykselle. Matkasta ei tarvitse maksaa omavastuuta sen jälkeen, kun vuosiomavastuu on täyttynyt.

Lähde: Kelan tiedote ■

Poimintoja pohjoismaisten kuurosokeiden järjestöjen uutisista

Tekstien käännös: Anne Isokuorti

Tanska

Tanskan yhdistys FDDB muuttaa nimensä. Toukokuusta alkaen yhdistyksen nimi on lyhyt ja ytimekäs Kuurosokea Tanska. Uusi nimi keksittiin syyskuussa kokouksessa, jossa yhdistyksen hallitus ja toimistoväki suunnittelivat tulevaisuutta. Tehtävänä oli ajatella yhdistystä korkealta, linutperspektiivistä. He kuvittelivat yhdistyksen lentoyhtiöksi. Sen nimeksi annettiin Kuurosokea Tanska ja se määriteltiin avoimeksi kaikille, joilla on sekä näön että kuulon alenema. Tämä lentoyhtiönäky vietiin yhdistyksen kokoukseen, joka yksimielisesti siunasi nimenmuutoksen.

(Lähteet: FDDB:n joulutervehdys 14.12. ja FDDB:n puheenjohtaja Jackie Lehman Hansenin Facebook-päivitykset 14.9.2023)

Tanska maailman parhaaksi maaksi vammaiselle yrittäjälle! Tämä on vuonna 2022 perustetun Tanskan vammaisyrittäjien yhdistyksen motto. Yhdistys rohkaisee kaikkia vammaisia perustamaan yrityksiä ja työllistämään itsensä. Yrittäjyys voi helpottaa työllistymistä, koska yrittäjänä

vammaisen voi ehkä paremmin muokata työstä omien tarpeidensa mukaisen. Yhdistyksen tavoitteena on

- saada vammaisyrittäjyys osaksi Tanskan yrittäjyysstrategiaa
- perustaa valtakunnallinen vammaisyrittäjyystyöryhmä
- saada julkisille hankinnoille sosiaalisen vastuullisuuden velvoite
- saada EU:n saavutettavuusdirektiivi välittömästi voimaan Tanskassa
- toimia inklusiivisen työelämän neuvonantajana
- saada valtion budjettiin 2,7 miljoonan euron määräraha vammaisyrittäjyyden edistämiseksi

(Lähde: FDDB:n jäsenlehti Medlemsnytt 12/23)

Norja

Norjan näkö- ja kuulovammaisten liiton (LSHDB) "Näkö-kuulolehdessä" kerrotaan aivan uudenlaisesta taktiilista taidenäyttelystä. Näyttely pidettiin lokakuussa Norjan näkövammaliiton kurssikeskuksessa Hönefossissa,

Oslon luoteispuolella. Näyttelyssä kävijät saivat käsin kosketellen tutustua maailmankuuluihin tauluihin. Esillä olivat esimerkiksi Michelangelon *Luominen*, Munchin *Huuto*, Cezannen *Omenakori-asetelma* ja Van Goghin *Tähtiyö*. Teokset on tuottanut norjalainen Fluxwork, joka on näkö- ja kuulovammaisten kulttuuriprojekteihin erikoistunut graafisen alan yritys.

Eräs näyttelyvieras kuvasi kokemusta taianomaiseksi, maagiseksi. Hän kertoi olevansa taiteen suurkuluttaja ja kuulleensa paljon näyttelyn tauluista.

Hän on aiemmin saanut myös kuvailutulkauksen teoksista. Nyt, koettuaan taulut omin käsin hän tunsi vihdoin saaneensa kokonaiskuvan. Toinen näyttelyssä kävijä kertoi nähneensä taulut silloin, kun näkö oli vielä tallella. Hän sanoi saaneensa tästä näyttelystä monen yksityiskohdan verran enemmän irti tauluista kuin aikanaan näkevänä. Näiden palautteiden vuoksi lehti oli antanut jutulleen otsikon: "Minä näen mitä sinä et näe!"

(Lähde LSHDB:n jäsenlehti SYNHØR-BLADET 6/23) ■

Leväpullia pimeässä

**Teksti: Riitta Lahtinen,
johtava kommunikaatioasiantuntija**

Turussa järjestettiin viittomakielisen työn verkostopäivät. Pidin siellä 20 innokkaalle yhteistyökumppanille työpajaa, miten tuntoaisti on mukana kohtaamisessa.

Tulevaisuuden tutkija **Leena Jokinen** Turun yliopistosta piti luennon kommunikoinnin tulevaisuudesta. Hän työskentelee Tulevaisuuden tutkimuskeskuksessa. Tulevaisuuden tutkimus tuo esille mm. mikä on mahdollista ja mikä on todennäköistä esimerkiksi 10, 20 tai 50 vuoden päästä. Jokinen kertoi esimerkin. Tulevaisuudessa syömmme

leväpullia pimeässä, kun sähköä ei riitä kaikkeen toimintaamme.

Luennossaan Jokinen pohtii, miten kommunikointi ja vuorovaikutus muuttuvat pitkällä aikavälillä. Voidaan esimerkiksi miettiä, mitä tapahtuu 10 vuoden kuluttua. Toisaalta mennytäkin on hyvä käydä läpi. Jos tarkastellaan somealustojen kehitystä, 20 vuotta sitten mietittiin, ettei kukaan halua omaa yksityiselämää jakaa laajemmalle, tuntemattomalle yleisölle. Ja nykyään tätä tapahtuu sosiaalisessa mediassa.

Kommunikoinnin ja vuorovaikutuksen tavat muuttuvat. Lisäksi kommunikoinnin teknologia kehittyy koko ajan. Yhä enemmän jaetaan henkilökohtaista tietoa reaaliajassa maailmalle.

Toisaalta tulevaisuus on yllätyksellinen ja sumea. Joskus muutoksen hitaus yllättää. Me vaikutamme tulevaisuuteen, halusimme tai emme. Joihinkin muutoksiin sopeudumme, kaikki eivät tähän pysty. "Aika usein asiantuntijat ovat väärässä, mutta joskus myös oikeassa", sanoo Jokinen.

Jokinen esitti meille pohdittavaksi kysymyksen, miten me pysymme mukana sekä työntekijöinä että käyttäjinä yhdenvertaisuuden näkökulmasta, kaiken muutoksen keskellä.

Lopuksi jaoin yleisölle kuurosokeusalan muutamia tulevaisuuden näkymiä; etäkommunikoinnin mahdollisuudet älyvaatteilla, 3D-esineiden kokeilut ilman kautta ja erilaiset teknologiset ratkaisut hahmottaa tilaa (englanniksi 7 sense). ■

Tulevaisuuden tutkija Leena Jokinen ja palveluasiantuntija Harri Peltola keskusteleivat tulevaisuudenkuvista.

Paikka auki -työpaikka: Järjestöavustaja

Suomen Kuurosokeat ry on saanut STEAn Paikka auki -ohjelmasta rahoituksen kuulonäkövammaisen henkilön palkkaamiseen järjestöavustajaksi. Odotamme hakijalta oma-aloitteisuutta, sujuvaa suomen kielen taitoa, hyviä tietojenkäsittelytaitoja (mm. Microsoft Officen käyttö) ja vähintään toisen asteen koulutusta. Tehtävässä on etua hyvistä vuorovaikutus- ja esiintymistaidoista sekä viittomakielen osaamisesta.

Järjestöavustaja osallistuu avustajana yhdistyksen vaikuttamistyöhön sekä toiminnan, retkien ja tapahtumien järjestelyyn sekä toiminnan ohjaamiseen. Tavoitteena on, että henkilö voisi tiedottaa kuulonäkövammaisuudesta esim. kouluissa, sairaaloissa ja tapahtumissa eri paikkakunnilla Suomessa. Tapahtumien lisäksi hän toimii kuurosokeusalan kirjaston hoitajana ja avustaa viestinnässä, käsi-työkaupassa sekä toimistotehtävissä, kuten postinjakelussa, kopioinnissa ja kahvinkeitossa.

Työn rahoitus on kokoaikaiselle 12 kuukautta. Tehtävä voidaan jakaa usealle työntekijälle. Työ alkaa sopimuksen mukaan. Palkattavan henkilön tulee olla kuulonäkövammaisen ja suoriutua vähintään viiden tunnin työpäivistä. Työaika on sopimuksen mukaan 60%-80% eli 22–30

tuntia viikossa. Työpiste on Tampereella, mutta työ sisältää matkustamista Suomessa. Työ alkaa sopimuksen mukaan maalis-huhtikuussa.

Lähetä vapaamuotoinen hakemus ja CV 4.2.2024 mennessä sähköpostilla rekry@kuurosokeat.fi. Kerro hakemuksessa myös kuulonäkövammaistasi ja kommunikaatiostasi. Otsikko-kenttään teksti "Järjestöavustaja".

Lisätietoja antaa järjestöohjaaja Milla Lindh, 040 774 9207, milla.lindh@kuurosokeat.fi. ■

Järjestöavustaja Aarne Pirkola tekee viitottua videota.

Kuurosokeiden kerhot

Jyväskylä

Jyväskylän alueen kuulonäkövammaisille ja kuurosokeille on tarjolla yhteistä ohjelmaa, kun Johanna Rytönen aloittaa Jyväskylän vapaa-ajan kerhon vetäjänä!

Yhteystiedot: ejrytkonen@gmail.com tai 040 830 6635 (tekstiviestit tai WhatsApp) Jos haluat saman tien mukaan Johannan tiedotuslistalle, voit laittaa hänelle viestillä yhteystietosi ja nimesi.

Kerhon toiminta keväällä 2024:

Kuntosalille yhdessä

Paikka: Naisten kuntomaailma.
Yliopistonkatu 36, Torikeskus, 3. krs

Aika: joka tiistai klo 15–18 välillä (vastaaotto auki)

Hinnat kerholaisille:

10-kerran kortti 65 e

1 käyntikerta 6,5 e

Ensimmäinen kokeilukerta ilmainen

Kuntosalikävijöillä on yhteinen WhatsApp-ryhmä, jossa sovitaan kuntosalikäynneistä. Ryhmää ylläpitää kerhonvetäjä Johanna Rytönen. Yhdessä on

mukava aloittaa tai jatkaa kuntosalilla käymistä säännöllisesti!

Muuta toimintaa:

Kerho kutsuu kuurosokeita ja kuulonäkövammaisia yhteen kerran kuussa helmikuusta alkaen joka kuun kolmas torstai.

22.2. Kerho aloittaa yhteiset tutustumiset erilaisiin kohteisiin Jyväskylässä Käsityömuseosta

Paikka: Suomen Käsityön museon näyttelyt, Kauppakatu 25, Jyväskylä

Tavataan museon aulassa klo 15. Tilaava tarvittaessa itsellesi tulkki mukaan, varataan kierrokseen aikaa klo 16.30 asti

Ilmoittaudu Johannalle 19.2. mennessä!

Suomen Kuurosokeat ry tarjoaa sisäänpääsymaksun kerholaisille, tämän vuoksi ennakkoilmoittautuminen on tärkeä.

21.3. Alustava suunnitelma vierailulla Ilmailumuseossa

18.4. Alustava suunnitelma vierailulla Alvar Aalto -museossa

16.5. Alustava suunnitelma tehdä yhteinen ulkoilupäivä

19.6. Kerholaiset yhdessä retkeilevät Kuurosokeiden Toimintakeskuksen

40-vuotisjuhlaan. Tarkempaa tietoa tästä lähempänä.

Tervetuloa mukaan!

Lahti

Kerho kokoontuu ke 14.2. klo 10–13, os. Puistokatu 9, Lahti. Vieraaksi saapuu yhdistyksen palveluasiantuntija Anu Niiranen. Tilaa tulkkisi tai avustaja ajoissa.

Ilmoittauduma 12.2. mennessä Annille, annivirtalaakso@hotmail.com tai 040 723 6035

Satakunta

Satakunnan Näkövammaiset ry:n taloyhtiössä tehdään putkikorjauksia, joten kerhoa ei voida pitää tiloissa. Olen saanut hoidettua kerholle uuden paikan kevääksi.

Paikka: Yhteisökeskus, Otava, Kokoushuone Taivas, os. Otavankatu 5 A, 2. kerros, Pori. Hissillä pääsee 2. kerrokseen.

Huom! Kerhopäiviin on tullut muutoksia:

15.2. klo 12–15. Kokoushuone Taivas Kevätkokous, kahvit ja muut kerhoasiat.

14.3. klo 12–15. Kokoushuone Taivas Toimikunnan kokouksessa päätettiin perua ruokailu Ulvilan Nahkatehtaalla.

Vieraana Johanna Lajunen Kuurojen Palvelusäätiöstä, aiheena Passi-ohjelma ym. ajankohtaiset asiat. Kahvitarjoilu

11.4. klo 12–15. Kokoushuone Taivas. Vieraana Suomen Kuurosokeat ry:n puheenjohtaja Timo Lehtonen. Kahvitarjoilu.

Tampere

Aika: ti 27.2. klo 13–15.30

Paikka: VTS Ristontalo, monitoimitila, Valtaraitti 9, Tampere.

Vierailijoina Kaisa Kuuppo Punaisesta Rististä klo 13–14.30 ja Suomen Kuurosokeat ry:n kurssisuunnittelija Sanna Säämäki klo 14.30–15.30. Kaisa kertoo Punaisen Ristin historiasta ja toiminnasta nyt. Sanna kertoo tulevista kursseista. Ennen kerhoa voi ostaa kahvia ja pullaa kioskista.

Ei yleistulkkausta. Tilaa tarvittaessa oma tulkki tai avustaja mukaasi. Monitoimitilassa on induktio-silmukka.

Helmikuun kerhon vetäjänä Ismo Ah-tainen

Turku

Kerhon kokoontuminen ke 27.3. klo 12 alkaen (huom. kellonaika), Varsinais-Suomen Näkövammaiset ry:n kerhotilat, Läntinen Pitkäkatu 37 b, 2. kerros.

Vieraana viittomakielinen tulkki Mari Virtanen, joka kertoo työstään.

Tarjoilumaksu 1 e.

Tilaa tarvittaessa tulkki tai avustaja. Kerrothan ilmoittautuessa mahdollisista ruoka-aineallergioista.

Ilmoittautumiset 26.3. mennessä: 040 513 8817 (tekstiviestit/puhelin), vainmari@gmail.com

Kevään ohjelmaa:

8.4. Esitys Yläneellä syntyneestä kuurosokeasta Frans Leijonista. Paikkana Åbo Svenska Teatern, os. Aurakatu 10 Turku. Esityksen kesto tunnin, ei väliaikaa. Liput kuurosokeille 18 e, eläkeläiset 20 e, peruslippu 24 e. Avustajat ilmaiseksi. Kerro Maritalle, jos haluat esitykseen lippuja.

Maaliskuun kerhossa suunnitellaan toukokuun tapaamista Turun uusitulle kauppatorille. Siellä on useita kahvi- ja lounaspaikkoja, joissa on mahdollista virkistäytyä omakustanteisesti.

Kesäkuussa on Kuurosokeiden Toimintakeskuksella Tampereella avoimet ovet 19.6. Teemmehän retken sinnekin? Tästäkin keskustellaan maaliskuun, miksei jo tammikuun kerhossa. Ilmoittautumiset ja tiedustelut Maritalle.

Uusimaa

Kerho kokoontuu ke 14.2. klo 13.30–16.30. Paikka: Helkan Tupa, Haagan Urheilutie 12, Helsinki

Tällä kerralla tiedossa on jännitystä pelien parissa. Näihin jännityksiin saattelee meitä kaikkia paikalla olijoita puheenjohtaja Timo Lehtonen! Lisäksi palveluasiantuntija Tytti Kauppinen tulee kertomaan ajankohtaisista kuulumisista.

Tarjolla on kahvia/teetä sekä pientä purtavaa, joten varaathan 2 euroa mukaan! Jos tarvitset tulkkia, tee tilaus välittömästi.

Ilmoittaudu viimeistään ma 12.2. mennessä: martti.avila@kolumbus.fi. 040 757 5179 (puh./tekstiviestit)

Alustavaa tietoa kesäkuun retkestä:

Kuurosokeiden Toimintakeskus Tampereella täyttää 40 vuotta! Merkkipäivää juhlitaan 19.6. Kerho tekee reissun todennäköisesti junalla. Tästä tarkempaa tietoa myöhemmin.

ICT-koulutus

Lähdössä matkalle?

Aika: 12.–16.2. (viikko 7)

Kohderyhmä: Viikko soveltuu sekä viittomakielisille että puheella kommunikoiville henkilöille, viittomakielisillä oppilailla on oltava oma tulkki.

Sisältö: Tutustumme ulkomaille suuntautuvan matkan hakuun ja matkalippujen ostamiseen, majoituksen varaamiseen ja matkakohteen palveluihin tutustumiseen Internetissä. Jos haluat viikon aikana ostaa omia lippuja, varaa maksukorttisi mukaan.

ICT-tietoiskut

ICT-palvelut järjestää lyhyitä etäkoulutuksia erilaisista tietokoneen ja puhelimen käytön aiheista. Koulutukset Teams-alustalla.

9.2. klo 13–14. AI:n alkeet: Sukellus tekoälyn saloihin. Mitä tarkoittaa tekoäly? Mihin sitä voi hyödyntää?

8.3. klo 13–14. Kadonneen kuvakkeen metsästyks. Missä on se kuvake, kun juuri äsken sen tuohon laitoin?! Tunnin aikana selvitetään, mistä löytyvät ohjelmien kadonneet kuvakkeet.

Ilmoittautumiset koulutusviikoille ja tietoiskukoulutuksiin osoitteeseen ict-koulutus@kuurosokeat.fi viimeistään 5.2.

Kommunikaatio-palvelut

Kuulonäkövammaisen monitarpeinen - info

Aika: to 15.2. klo 13.30–15

Paikka: Teams-etäyhteys

Kohderyhmä: kaikille avoin

Saamme usein kysymyksiä siitä, kuinka voidaan tunnistaa kuulonäkövamma monitarpeisilla asiakkailla ja mitä kuulonäkövamma yhdistelmä tarkoittaa arjessa. Lisäksi avaamme kommunikaatiopalvelujen tarjoamia palveluita sekä kuulonäkövammaisille monitarpeisille että heidän lähipiirilleen/verkostolleen.

Tule kuulemaan ja keskustelemaan.

Ilmoittautumiset 12.2. mennessä: marianne.ojanen@kuurosokeat.fi. Tilaa tarvittaessa oma tulkki.

Kommunikaation Olohuone

Kokoonnumme joka kuukauden viimeinen tiistai, ellei muuta sovita. Aiheet tarkentuvat aina lähempänä ajankohtaa.

29.2. klo 10–11.30. Kevään aiheet. Tuttuja ja kuulumisia -sarjan aloitusvieraana Kai Leinonen. Ilmoittautuminen 16.2 mennessä: sanna.nuutinen@kuurosokeat.fi

Muut ajankohdat: 26.3., 30.4. ja 28.5.

Aiheissa aina mukana jotain oppimiseen ja kommunikaation tukena toimivaa esim. liittyen eri menetelmiin, kuvailuun, opastukseen ja/tai kohtamiseen.

Osallistuminen etänä Teamsilla tai tulemalla lirkseen Helsingin aluetoimistolle (os. Marjaniementie 74, 4. kerroksen neuvottelutila). Ei yleistulkkausta.

Kurssit

Mielen ja kehon hyvinvointikurssi aikuisille

Ajankohta: ti–pe 12.–15.3.

Paikka: Kiipula, Turenki

Kohderyhmä: 18–65-vuotiaat kuurosokeat ja kuulonäkövammaiset henkilöt

Tavoite ja sisältö: Kurssin tavoitteena on vahvistaa kokonaisvaltaista hyvinvointia ja arjessa jaksamista. Kurssilla pohditaan, millaisia valintoja voi tehdä oman hyvinvoinnin tueksi.

Hyvinvointia lisätään liikkumalla yhdessä. Jaetaan kokemuksia vertaisryhmässä.

Hakuaika päättyy tiistaina 6.2.

Mielen ja kehon hyvinvointikurssi senioreille

Ajankohta: ti–pe 2.–5.4.

Paikka: Kylpylähotelli Peurunka, Laukaa

Kohderyhmä: Yli 65-vuotiaat kuurosokeat ja kuulonäkövammaiset henkilöt

Tavoite ja sisältö: Kurssilla kannustetaan ja ohjataan huolehtimaan omasta hyvinvoinnista kokonaisvaltaisesti. Pohditaan vertaisryhmässä muistin ja ihmissuhteiden vaikutusta elämään, ja kuinka saada arkeen uutta sisältöä. Kurssilla käydään läpi ikäihmisille tarkoitettuja palveluja ja apuvälineitä.

Hakuaika päättyy ti 27.2.2024.

Kursseille haetaan verkkosivujemme sähköisen linkin kautta www.kuurosokeat.fi/kurssit. Vaihtoehtoisesti voi hakea paperilomakkeella, joka lähetetään osoitteeseen Suomen Kuurosokeat ry, Sanna Säämäki, Insinöörinkatu 10, 33720 Tampere.

Lisätietoja: www.kuurosokeat.fi/kurssit tai kurssisuunnittelija Sanna Säämäki, 044 491 6495, sanna.saamaki@kuurosokeat.fi.

Tapauhtumia

Pohjois-Pohjanmaan aluetapahtuma

Ke 20.3. klo 14.30–17.30. Kumppanuuskeskus, Kansankatu 53, Oulu, Asema-tila, 2.krs.

Aihe: Liikkumisen arki ja ilo, Saku-Petteri Lehtonen SKUL ry:stä. Uutta tietoa pohjoismaisista kuulonäkövamma-tutkimuksista, palveluasiantuntija Anne Ylitalo Suomen Kuurosokeat ry:stä

Jos tarvitset tulkkia, tee tilaus mahdollisimman pian!

Huomaa kellonajat. Voit myös osallistua etänä, ilmoita siinä tapauksessa Annelle.

Yhteystiedot: Leila Rytimaa, 050 540 2526 (tekstiviestit tai WhatsApp-video suomalainen viittomakieli) ja Anne Ylitalo, 0400 581 658

Seuraava Tuntosarvi ilmestyy viikolla 9/2024. Aineisto pyydetään toimittamaan toimitukseen 12.2.2024 mennessä.

Keski-Pohjanmaan aluetapahtuma

Aika: Ti 13.2. klo 12–14.30

Paikka: Vetelin omaishoitajat, Koulutie 77, Veteli

Aihe: Vieraana Pohjanmaan Näkövammaiset ry:n IT-ohjaaja Kirsi Tolonen ja Suomen Kuurosokeat ry:n ICT-asiantuntija Seppo Tero.

Ilmoittaudu Taistolle, 040 736 9001 tai Annelle, 0400 581 658

Pääkaupunkiseudun toimintaa

Kuntopiiri

Torstaisin 30.5. asti klo 13–16. Huomio! Helatorstaina 9.5. ei ole kuntopiiriä. IIRIS-keskus, 2. kerros. Osoite: Marjaniementie 74, Helsinki.

Kuntosalissa kuntoharjoittelua klo 13–14.30, uima-allasosastolla vesijumpaa klo 14.30–15, uintia ja saunomista. Ohjaajana Maria Lebedeva. Paikalla ei yleistulkkia.

Helmikuun juhlapäiviä

Runebergin päivä 5.2.

Saamelaiden kansallispäivä 6.2.

Laskiaissunnuntai 11.2.

Viittomakielen päivä 12.2.

Ystävänpäivä 14.2.

Kalevalan päivä 28.2.

Harvinaisten sairauksien päivä 29.2.

Karkauspäivä 29.2. ■

Haluatko tukea toimintaamme?

- tule mukaan vapaaehtoistoimintaan
- tee kertalahjoitus
- tee testamenttilahjoitus
- tee merkkipäivälahjoitus
- tee säännöllinen kuukausilahjoitus

Tili: FI56 5541 2820 0125 82, OKOYFIHH

MobilePay numero 38111

Rahankeräyslupa: RA/2021/1740 on voimassa 1.1.2022 alkaen toistaiseksi koko Suomen alueella Ahvenanmaata lukuun ottamatta.

Kysy lisätietoja Janikalta: janika.lanne@kuurosokeat.fi tai 040 651 2511

